

Izjava visokog predstavnika, Paddyja Ashdowna, na konferenciji za novinare o događajima u Vijeću ministara

Samo bih kratko komentirao jučerašnje događaje u Vijeću ministara, i način na koji vidimo njihov značaj za ono što će se događati u drugoj polovini ove godine.

Prije dvije i po godine, kada je ova vlada na izborima dobila povjerenje, rekao sam da vidim svoj posao u tome da s njima surađujem kako bi postigli što je moguće više reformi, s Evropom kao našim ciljem. I doista smo napravili puno reformi.

Sada je došlo do prekida.

Postoje dva moguća zaključka o skorašnjim događajima.

Prvi je, da vlasti BiH koje su učinile toliko, ne mogu učiniti više. Dotakli su kraj procesa reformi i ne mogu dati više.

Ako je to istina, onda je do sljedećih izbora zemlja na mrtvoj tački; mi smo na samom kraju reda – u stvari nismo više nikako u redu – na putu za Evropu; vladajuće stranke su izgubile svoju šansu, a opozicija ju je dobila, dok je budućnost BiH na čekanju.

Postoji i drugo objašnjenje nedavnih događaja.

Da je ovo sve napad ljetnog ludila.

Koja je od ove dvije mogućnosti istinita, još se ne može reći. No, namjeravam nastaviti na premisama ovog drugog objašnjenja. Da ovo nije zastoj, nego samo pauza u procesu reformi, dok i ako se ne dokaže suprotno.

Kao što smo u našoj jučernjoj izjavi otvoreno rekli, meni nije jasno – a iznijeću ovu tezu u najblažoj formi – kako je jučer objavljena odluka dizajnirana da promovira reforme koje ova zemlja tako nužno treba. Činjenica je da sam jučer ministra Terzića odlučno odgovarao od te odluke na našem 45-minutnom sastanku.

Biće i onih koji će potrčati da zaključe i reći da je ovoj vladu, ovom Vijeću ministara, koje je postiglo neke značajne reforme, ponestalo daha, te da se od njih ne može više očekivati.

Da su oni odmakli toliko daleko na putu za Evropu, ali da su sada sišli na sporedni put, te da neko drugi treba preuzeti upravljanje.

A biće i onih drugih koji kažu da su političari – kao i svi ostali – samo ljudi, i da povremeno učine nešto iz ogorčenja i frustracije.

Sada – možda zato što sam i sam političar – spremam sam, da u ovom slučaju, makar trenutno, gledam na stvari iz ovog drugog ugla.

Znam koliko je teško u BiH pokrenuti stvari naprijed i kako one ponekad na vas djeluju.

Stoga sam ja iskreno puno manje zainteresiran za ono što se dogodilo jučer, nego za ono što će se dogoditi sutra, i prekosutra, i sljedeće sedmice, i sljedećeg mjeseca. Ukratko, puno me manje zanima što se dogodilo jučer, već ono šta tek predstoji da se dogodi.

Ovo je pitanje za premijera i za Vijeće ministara: kako namjeravaju da se pokrenu s ove tačke, da razriješe problem, te da se vrate na posao.

Zbog toga što je hladna činjenica da ova zemlja nema alternative nego da se pitanja razriješe, te da se što prije

vrati poslovima vlade i liniji reforme.

Danas imamo istu onaku situaciju kakvu smo imali u decembru i januaru, pretrpanu političkim igramama.

Tom prilikom, rekao sam da je na političarima ove zemlje da pronađu put prema naprijed, i njihovom zaslugom, tako su i postupili.

Sada moraju učiniti ponovo isto.

Biće to test političke zrelosti političkih vođa ove zemlje koliko brzo to mogu učiniti.

Ova zemlja si naprosto ne može priuštiti da izgubi vrijeme koje joj zastoj izazvan frustracijom i ličnim sukobima u vladu može donijeti.

Ova se zemlja u posljednje dvije godine približila vratima Evrope – Evropske Unije – više nego što su mnogi mislili da je moguće. Sada imamo još pregršt ključnih reformi ispred nas, prije svega restrukturiranje policije: i sve dok to ne učinimo, tako smo blizu, a ipak tako daleko.

Ostajem uvjeren, jer sam optimista, pod uvjetom da prevlada zdrav razum, da se još uvijek možemo kvalificirati za početak pregovora iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju do desetogodišnjice Daytonskog sporazuma, i na taj način dostići Srbiju i Crnu Goru i druge na putu prema članstvu ka Evropskoj Uniji.

Ali ako to želimo, moramo uraditi još puno, i moramo se vratiti na posao. RS mora razriješiti restrukturiranje policije u skladu sa principima Evropske Unije, a Vijeće ministara se treba vratiti na posao i demonstrirati Evropskoj Uniji da je ozbiljan partner s kojim se može pregovarati.

U utorak putujem u Brisel kako bi se susreo sa komesarom Rehnom i dr Solanom, te razgovarao o sljedećim koracima iz Studije izvodljivosti. Volio bih, kad bi bio u mogućnosti da

ih o ovome izvjestim.

Stoga se sigurno pitate, što će biti moja strategija nakon jučerašnjih događaja?

Oni koji su reforme imenovali svojim prioritetom mogu računati na moju podršku. Oni koji to nisu, ne mogu.

Budućnost ove zemlje nije u političkim igrarama niti u ličnim sukobima. Njena šansa je u Evropi koja je ispred nas. To je dnevni red i njemu se moramo vratiti što je prije moguće – ako ne želimo da ova zemlja izgubi najveću šansu koju je ikada imala da osigura sigurnu i prosperitetnu budućnost.

Zato bih želio da vidim da se ova politička turbulencija što prije završi. Od premijera Terzića očekujem da preuzme vodstvo na ovom zadatku, okupljajući relevantne stranke kako bi ovo pitanje brzo razriješili i vratili se poslu reformi koje su neophodne da ovu zemlju vrate ponovno na put ka Evropi.

To je ono što ja od njega i njegovih kolega očekujem u ovom trenutku: i ako je to ono što će oni uraditi, imaće i dalje moju podršku i podršku međunarodne zajednice.